

Attributiestijl en Jumping to Conclusions bij clienten met een Posttraumatische Stress Stoornis en psychotische symptomen

Gepubliceerd: 11-04-2013 Laatste bijgewerkt: 23-04-2024

Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de cognitieve redeneerprocessen bij mensen met een chronische PTSS, en of hierin verschillen zijn wanneer sprake is van psychotische symptomen zoals hallucinaties en paranoïdie.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Angststoornissen en -symptomen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON38670

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

AS en JTC in PTSS met psychotische symptomen

Aandoening

- Angststoornissen en -symptomen

Synoniemen aandoening

angststoornis, Posttraumatische Stress Stoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Stichting Centrum 45 (Oegstgeest)

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Attributiestijl, Jumping To Conclusions, Psychotische symptomen, PTSS

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Uitkomstmaten van het onderzoek zijn de eventuele verbanden tussen

Attributiebias

Jumping to conclusions

Paranoïdie

Hallucinaties

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Traumatische ervaringen in het verleden en PTSS gaan in de klinische praktijk vaak gepaard met psychotische symptomen en paranoïde. Tot nu toe is onduidelijk welke processen precies een rol spelen in het ontstaan van psychotische symptomen bij PTSS cliënten. Deze cliënten blijken vaak steeds ernstiger te ontregelen, soms zodanig dat verbetering niet verder mogelijk lijkt. Meer kennis van de verbanden en betekenis van deze symptomen en de onderliggende denk- en waarnemingsprocessen, is van groot belang.

Onder schizofrenie cliënten en cliënten met waanstoornissen is de redeneerbias *Jumping to Conclusions* (JTC) al vele malen aangetoond (Huq et al, 1988; Garety et al, 1991; Dudley et al, 1997; Young & Bentall, 1997). Daarbij nemen mensen te snel beslissingen (over wat zij waarnemen), op basis van (te) weinig informatie. Morrison et al (2003) vonden het zoeken van betekenis na trauma*s en de daarbij gehanteerde *attributie-bias* als gezamenlijk mechanisme in zowel de ontwikkeling van PTSS als achtervolgingswanen. Van een negatieve externe attributiebias is sprake wanneer selectief gelet wordt op specifiek negatieve (bedreigende) stimuli in de omgeving, bij het toekennen van een oorzaak aan een situatie. Precies deze concepten, de externe attributiebias en daarnaast een interpretatiebias in de vorm van JTC, worden in huidig onderzoek onderzocht.

JTC is nog niet eerder onderzocht bij patiënten met PTSS.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in de cognitieve redeneerprocessen bij mensen met een chronische PTSS, en of hierin verschillen zijn wanneer sprake is van psychotische symptomen zoals hallucinaties en paranoïdie.

Onderzoeksopzet

Er is sprake van een dubbel-blind uitgevoerde studie met één meetmoment bij cliënten bij wie sprake is van een chronische posttraumatische stress stoornis. Tevens is bij een deel van de cliënten sprake van psychotische symptomen. De studie bestaat uit een kwantitatief deel naar de mate van hallucinaties, paranoïdie en attributiebias. En een experimenteel gedeelte waarbij gekeken wordt naar de mate van Jumping to Conclusions middels een experimentele taak. Cliënten worden vergeleken ten aanzien van de volgende drie variabelen: Attributie bias, jumping to conclusions en paranoïdie.

Inschatting van belasting en risico

In totaal duurt het onderzoek voor de participant éénmalig ongeveer 2,5 a 3 uur. Het inclusiegedeelte inclusief het diagnostisch interview ter vaststelling van de posttraumatische stressstoornis duurt ruim een uur. De vragenlijsten naar psychotische symptomen en de vragenlijst attributiestijl duren ongeveer 3 kwartier, en de afname van de experimentele taak (JTC), 20 minuten.

Er is sprake van enige belasting van participanten, doordat gevraagd wordt naar mogelijk emotioneel beladen onderwerpen. De kans dat door deelname aan het onderzoek klachten ontstaan, of verergeren, wordt als uiterst klein ingeschat. Mochten cliënten toch klachten ontwikkelen, dan is opvang of (psychiatrische) ondersteuning mogelijk bij Stichting Centrum *45, op locatie van het onderzoek.

*

Contactpersonen

Publiek

Stichting Centrum 45 (Oegstgeest)

Rijzichtweg 35
Oegstgeest 2342AX
NL

Wetenschappelijk

Stichting Centrum 45 (Oegstgeest)

Rijzichtweg 35
Oegstgeest 2342AX
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Het betreft personen vanaf 18 jaar
- De cliënt is niet van Nederlandse afkomst
- De persoon stemt schriftelijk in met deelname aan het onderzoek
- DSM IV classificatie Posttraumatische stress stoornis, met een chronisch beloop
- De cliënt heeft een behandelaar binnen Centrum *45

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- De cliënt stemt niet schriftelijk in met deelname aan het onderzoek
- Ongeletterdheid, ook in de moedertaal
- Diagnose psychotische stoornis / waanstoornis als primaire diagnose
- Diagnose schizofrenie
- Verslaving als primaire problematiek
- Zwakbegaafdheid
- Organiciteit of ernstige cognitieve problematiek

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Anders

Deelname

Nederland

Status: Werving nog niet gestart

(Verwachte) startdatum: 01-02-2013

Aantal proefpersonen: 60

Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 11-04-2013

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Leids Universitair Medisch Centrum (Leiden)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL42927.058.13